

Muž, který si pamatoval

Vánoce, kouzelný čas, kdy na mnoha místech rozestých po celém vesmíru obdarovávají tvorové své blízké laskavostí a tráví s nimi šťastné chvíle. I pro Malur, planetku o něco menší než je Země, bývaly tyto svátky radostné a plné dětského smíchu. Ty časy však už dávno smetla nelítostná řeka času. V ten den se téměř vyhasínající slunce schovávalo za prošedivělými mraky, jež obklopovaly dávno mrtvou planetu. Časová válka si na tomto světě a jeho obyvatelích kdysi vybrala krutou daň. Na civilizaci, jejíž zářící hvězda zašla za popelavý horizont, si dnes už téměř nikdo nevzpomněl.

Tedy téměř nikdo. Mezi zříceninami domů a hromadami zrezivělých součástek krácel muž. Našlapoval opatrně a s úctou, aby snad neponičil to, co již zmizelo v nenávratnu. Jeho kroky se však rozléhaly po mlčenlivém okolí jako přicházející bouře. Z mračen se snášel popílek znečišťující atmosféru, který by při troše představivosti mohl připomínat sníh. Samwell se na chvíli zastavil a se zármutkem v očích pozoroval šedavou imitaci vloček. Byl posledním z těch, co si pamatovali. Všudypřítomné hlučící stroje, nevídané technologie, bývalou slávu svého lidu. Maluriané byli od přírody přizpůsobiví a když vesmír potřeboval mistrovské mechaniky, stali se jimi. Při vzpomínce na učňovská léta a chvíle, kdy poprvé začal pronikat do tajů úžasné technomacie Pánů času, na kterou se jeho kasta specializovala, zaplál stříbrovlasému poutníkovi v očích oheň. Vyznamenal se tehdy jako zručný TARDIS-mechanik a jejich obvodům rozuměl lépe než mnohý Pán času. Asi by bylo lepší veselit se z Vánoc se svými druhy na Novém Maluru, než kráčet sám stezkou minulosti. Svou genetickou poruchu, díky které téměř nebyl schopný cokoliv zapomenout, zatímco ostatní z jeho rasy zapomínali až příliš rychle, by však za žádné výhody bezstarostného živobytí v nevědomosti nevyměnil. Smysl života zanechal ve vesmírných lodích, které byly větší zevnitř, a tam také zůstal. „Kéž bych jednu z TARDIS ještě někdy mohl spatřit,“ zašeptal do ticha své nejvroucnějšího přání. V duchu si však zanedával nad svou pošetilostí. Komu to chce v téhle pustině vyprávět. Zakroutil hlavou a pokračoval v hledání

součástek, které by se mu mohly hodit. V tu chvíli miliony světelných let daleko poletěla padající hvězda. Někteří ji nazývali „hvězdou Vánoc“, protože jen tehdy se dala spatřit. Někteří o ní šeptali, že umí plnit přání. Jiní, že zvěstuje radost a pohodu. Jisté ale je, že k ní přes nepředstavitelnou dálku proti vší pravděpodobnosti donesl hvězdný prach prosbu poutníka ztraceného v minulosti.

„Notak holka uklidni se!“ lamentoval Doktor usilovně mačkajíc každé tlačítko, které mu přišlo pod ruku. Ale nouzový alarm neustával. Naopak při Doktorově zmateném pobíhání po kontrolní místnosti ještě zesílil a nechal nešťastného Pána času naprosto bezradného. TARDIS sebou škubala, jako kdyby chtěla setřást černého pasažéra. Zpod konzole se navíc začal vinout nehezky vypadající kouř. „Tohle nevypadá vůbec dobře,“ kroutil Doktor hlavou, zatímco byl nedobrovolně smýkán ze strany na stranu. „Vánoce na Zemi budou holt muset počkat,“ povzdechl si a s vynaložením nemalého úsilí se dostal zpátky ke konzoli a zatáhl za nouzovou páčku. „Tak uvidíme, jaké bude nouzové přistání, moje krásko, třeba nakonec přece jen skončíme na Zemi.“ TARDIS se odchýlila ze svého kurzu a kodrcavě zamířila k blízké planetě.

Sam se přehraboval zrezivělými zbytky minulosti a myšlenkami bloumal někde ve starých časech. Povědomý zvuk ho však vrátil do reality. Zmateně se rozhlédl. Byl to podivný skřípot, který nejdřív jakoby přicházel z velké dálky, ale postupně se stupňoval. Samwell se fascinovaně otočil a s úžasem v očích a otevřenou pusou hleděl na modrou budku, jež se právě před ním materializovala. Ze dveří se vyhrnul poněkud začouzený mladík s motýlkem následovaný dávkou kouře. S hlasitým kýchním za sebou zabouchl dveře. Potom se opřel o svou loď a rozhlédl se. Když uviděl neznámého místního, stále stojícího jako tvrdé Y s otevřenou pusou, zazubil se: „Zdravím, jsem Doktor. Ty asi nebudeš pozemšťan a tohle podle všech známek není Země, teda alespoň v to doufám,“ pronesl prohlížejíce si s lítostí okolní ruiny budov. Neznámý mírně zakroutil hlavou. Okamžitě poznal, koho že to má před sebou a co že je zač jeho záhadná budka. Stále však nemohl uvěřit vlastním očím. „Nejsi skutečný, nemůžeš být! Všechny Pány času smetla válka, stejně jako mou planetu!“ Super, zbláznil jsem se a teď mám halucinace, nebo spím a všechno se mi to jen zdá, pomyslel si. Doktor se

obhlédl, jakoby se chtěl přesvědčit, jestli přece jen není halucinace. Při zmínce o Časové válce mu na chvíli po tváři přešel stín. „No, rozhodně si jako skutečný připadám. Tvoji planety je mi líto. Ve válce jich padlo příliš mnoho. A obávám se, že tu nakonec ještě jeden Pán času zůstal,“ pozvedl smířlivě koutek úst, ale v očích se mu zračila hluboká lítost. Malurian se trochu pochybovačně přiblížil k návštěvníkovi a opatrně se dotkl jeho ramene. Bylo tomu skutečně tak. „Opravdový Pán času po všech těch letech, opravdová TARDIS!“ zalapal po dechu. Doktora nadšený pohled místního muže, s nímž si ho i jeho loď prohlížel, poněkud znepokojoval. „Ehm, máš nějaké jméno?“ Stříbrovlasý poutník se zděsil nad nedostatkem slušnosti, se kterým tak vzácného návštěvníka přivítal. „Ve-velice se omlouvám, vážený Pane času, Doktore. Jmenuji se Samwell,můžeš mi říkat Sam...“ Při tom až zbytečně vyumělkovaném oslovení se Pán času ironicky ušklíbl. „Rád tě poznávám, Same, Doktor stačí,“ přerušil místního. Ten přikývl hlavou a pokračoval: „Tak tedy Doktore, jménem všech Malurianů mi je ctí tě přivítat na Maluru. Rád ti pomohu, s čímkoli budeš potřebovat,“ pronesl obřadně a při zmínce o pomoci nenápadně zašilhal po modré budce za návštěvníkem. „Malur, Malur, to by mi asi mělo něco říkat co? Hmm,“ zamyslel se Doktor. Sam si nebyl jistý, jestli má odpovídat, a tak radši mlčel a čekal, jestli k tomu bude vyzván. „No jistě, Maluriané! Velmi zruční technici,“ listoval Doktor v paměti. „A taky jedni z prvních obětí války,“ dodal posmutněle. Na chvíli zavládlo stísněné ticho. Nakonec ho prolomil Doktor. „Myslím, že bys mi s něčím pomoci mohl. Zvládl by ses mi podívat na TARDIS? Holka občas zlobí, ale tohle vypadá vážněji.“ „Bál jsem se, že to neřekneš,“ zajásal Sam a s radostí psa, kterého po dlouhé době vezmou na procházku, následoval Doktora do jeho budky.

Zpod konzole se nebezpečně kouřilo a čas od času odtamtud vylétla jiskra. Mechanik se omámeně rozhlížel po kontrolní místnosti. Teda ne, že by toho bylo přes všudypřítomný dým moc vidět, ale Samovi to bohatě stačilo. Přistoupil ke konzoli a bez přemýšlení zmáčkl dvě tlačítka na její spodní straně. Ze stropu se okamžitě vysunulo pár trubiček a začalo vysávat ze vzduchu kouř. Za chvíli bylo v místnosti opět dýchatelno. Pak si z ramene sundal tašku s náčiním a dal se do práce. Doktor mezitím zkoumal ona dvě tlačítka. „Kdo by řekl, že když je

zmáčkneš dohromady, udělají tohle!“ Radost z objevení nové funkce jeho milované TARDIS zastínila podráždění, že se v jeho vlastní lodi vyzná někdo líp, než on sám. Rozverně zkoušel trubičky znovu vysunovat a střídavě přitom pokukoval Samovi přes rameno.

Práce mu šla od ruky, jako by si s obvody TARDIS skvěle rozuměl. Nakonec se postavil a podal Doktorovi spálenou součástku. „K7 – kapalný článek je úplně na škvarek. Nedivím se, že se TARDIS vztekala. Tahle součástka je už prakticky nesehnatelná. Naštěstí jsem zrovna nedávno jeden docela zachovalý našel, tak jsem ho rovnou vyměnil a doplnil rtuť. Ani bys nevěřil, kolik se v téhle pustině válí užitečných věcíček.“ Zářil přitom jako sluníčko. Doktor si článek chvíli prohlížel. Nemohl se zbavit pocitu, že mu něco matně připomíná. Mávl nad tím rukou a rozbitou součástku položil mezi další krámy, že se jí později zbaví. „Díky Same, nevím, co bych bez tebe dělal.“

„Hrozně rád jsem pomohl, ani nevíš jak moc. Byl bych dal cokoli za to, abych se sem ještě někdy podíval.“ Sam přecházel tam a zpátky a s nesmírnou úctou obdivoval každý coul TARDIS, jež mohl spatřit. „No nejsi ty nádherná?“ povídal si s TARDIS a málem na Pána času, který se nemohl rozhodnout, jestli má mít radost, nebo žárlit, zapomněl.

„Když už všechno funguje, jak má, nechceš na malý výlet?“ vyrušil Doktor svého nového přítele z rozjímání, snad aby TARDIS pro samé lichocení nechtěla změnit majitele. „Mohl bych?“ rozjasnil se Sam ještě víc, než byl doposud, což bylo téměř nemožné. „No jasně, jsou přece Vánoce.“ Doktor zmáčkl pár tlačítek a zatáhl za páčku. TARDIS se s novým elánem dala do pohybu a za svého typického zvuku si to namířila k Zemi.

„...no a tak jsem ten manuál hodil do supernovy.“

„Vážně?“ zasmál se Malurian.

„Rozhodně souhlasím. Ta kniha měla vážné nedostatky.“

Sam a Doktor se procházeli svátečně naladěným Londýnem a vesele si při tom povídali.

„Co je támhleta nádherně osvětlená kruhová konstrukce?“

„To je London Eye, velké točící se kolo. Teď ho bohužel opravují, ale jindy se s ním můžeš vyvézt nad Londýn,“ pokračoval Doktor ve svém výkladu zkušeného průvodce.

„Na Maluru jsme kdysi taky takové věci měli. Složité konstrukce, obří hýbající se sochy, úžasné věci. A tady je to tak nádherné, kam se hrabe Nový Malur. Tam jsou jen samá pole a farmy a skoro žádná technika.“ Minuli zaparkované auto a Doktor trpělivě počkal, až si ho Sam fascinovaně prohlédne. „Tahleta auta jsou fantastická. Před chvílí okolo nás jedno projelo. Sice se to TARDIS ani z daleka nevyrovná, ale to téměř nic. Vážně, tolik technologie jako tady, jsem už dlouho neviděl!“

Vidět postaršího muže, jak vyvádí jako malý kluk, naplňovalo Doktorovo srdce radostí. Zároveň si však uměl představit, jak moc opuštěně se jeho nový přítel musel cítit mezi farmáři, kteří se den za dnem vzdalovali víc od svých kořenů, k nimž zůstával Sam připoután.

„Ty si vážně pamatuješ všechno, co?“ zeptal se Doktor, když se na chvíli zastavili u ozdobeného stromku na jednom z londýnských náměstí.

„Všechno. Velká vyspělá města, roztodivné vynálezy, Pány času a Daleky,“ Sam si sklíčeně povzdechl. Zrovna tuhle část svého života si pamatoval velice nerad. Teď si však vzpomínky našly cestu na povrch a znovu se stávaly otevřenou ránou. „O válce jsme věděli včas, mysleli jsme, že jsme na ni připraveni. Ale nebyli. Nebyli jsme bojovníci ani stratégové. Živě si pamatuju, jak při prvním útoku srovnali Dalekové hlavní město se zemí. Viděl jsem zkázu a strach. Při první příležitosti jsem zbaběle s ostatními uprchlíky odletěl hledat místo, kde nás Dalekové nenajdou. Nevyčítám si to. Moje smrt by ničemu nepomohla. Jen...“ po tváři mu stekla slza.

„Stále vidím vyděšené obličejové svých umírajících přátel a není to hezký pohled.“ Doktor mlčel. Zadíval se na svůj odraz v jedné z velkých blyštivých ozdob na stromku. Věděl přesně, o čem Sam mluví a styděl se za Pány Času, že v tak těžké době svým spojencům nepřišli včas na pomoc. Zaťal ruce v pěst. Náhle si uvědomil, že se Sam podivně klepe. „Jsi v pohodě?“ zeptal se starostlivě.

„Jo, jsem jenom, Dok...“ zastavil se v půlce slova a hleděl se skelným pohledem do prázdna.

„Vážně ti nic není?“ Doktor starostlivě zamával svému příteli před obličejem. Žádná reakce. Zkusil s ním lehce zatřást, ale bez sebemenšího účinku. „To se mi vůbec nelíbí.“ Jakoby chtěl jeho slova potvrdit, začal se Sam náhle bezvládně kácet a Doktor ho tak tak zachytil. Položil ho opatrně na zem. Puls i dech se mu zdály pravidelné, i když neměl tušení, jestli je to tak správně. Jinak ale zůstával v bezvědomí a nereagoval na žádné Doktorovy pokusy ho probrat. Pán času tedy vytáhl telefon. Malurian teď potřeboval opravdového doktora. Bylo by mnohem jednodušší, kdyby se předtím zeptal na souřadnice Nového Maluru. Ale kdo by mohl tušit, že tu sebou Sam z čista jasna sekne. Telefon chvíli vyzváněl. „Notak Kate, zvedni to!“

„Ano Doktore, u telefonu Kate Stewart.“

„Kate, potřebuju vrtulník a lékaře a co nejrychleji. Já vím, že je to trochu narychlo a nejste na mě připraveni, ale...“

„Naopak, máme pohotovost. Už jsme zaměřili tvou polohu. Za chvíli tam bude pomoc. V jak moc velkém ohrožení jsme?“

„V žádném. Pohotovost?“

„Jsou Vánoce!“

„Ajo vlastně,“

„Musím běžet, vrtulník tě dopraví na základnu. Tam mi povíš, čemu to vlastně čelíme.“

„Ale my ničemu...“

„Byl jste odpojen.“

„No jasné, nenechá si vůbec nic vysvětlit,“ mudroval Doktor.

Po příletu na základnu a zdlouhavém přesvědčování o tom, že se žádná invaze letos nekoná (teda alespoň ne v tuhle chvíli), se Doktor konečně mohl podívat za Samem na ošetřovnu, kam byl hned po přistání přemístěn. „Doktor Clinton,“ podal mladý medik Pánovi času ruku a ten mu ji pevně stiskl.

„No ehm, jen Doktor,“ odpověděl rozpačitě.

„Váš přítel má velmi podobnou anatomii jako lidé a v zásadě by mu nic vážného být nemělo. Při rentgenu jsem však objevil neidentifikovatelný předmět v oblasti hipokampu. No, nejlepší asi bude, když vám to ukážu.“ Doktor jen nervózně

přikyvoval a popošel blíž k počítači, na který Clinton ukázal. „Vypadá to jako nějaké zařízení připevněné na mozkou,“ sdělil Doktor lékaři a snažil se přitom působit velmi vědecky a odborně, ačkoli mu to moc nešlo. Než stačil medik něco odpovědět, ozval se Sam, který se neočekávaně probral a teď si naprosto zmateně prohlížel místnost kolem sebe sedíce na nemocniční posteli. „Jak se cítíte, pane Samwelle?“ přiskočil k němu hned Clinton.

„Bývalo to i lepší, hrozně mě bolí hlava.“

„Už jste někdy prodělal podobnou ztrátu vědomí?“

„Ne, nikdy,“ zavrtěl hlavou.

„Doktore, co se stalo?“

„Mluvili jsme a pak jsi sebou seknul. Tak jsem sehnal pomoc. Dobře, že už jsi vzhůru. Tohle je doktor Clinton. Zrovna jsme si říkali, jestli je u tvého druhu normální mít v hlavě asi takhle velkou mechavěcičku.“

„Cože?“ vykulil Sam na oba doktory oči a zatvářil se nechápavě. Doktor Clinton ukázal na snímek na obrazovce. „Tento předmět. Mohl byste nám prosím říct, za jakým účelem máte toto zařízení na mozkou?“

„Nevím o tom, že bych tam něco takového měl. Maluriané takové věci nepoužívají a já si nepamatuju, že by mi to někdo do hlavy dával.“

„No počkej, vždyť si říkal, že prakticky nic zapomenout nemůžeš.“

„To je pravda, ale já opravdu o té věci nic nevím.“

Doktor nespokojeně přecházel po místnosti tam a zpátky. Bylo pravděpodobné, že Samovo zhroucení způsobila právě ta mašinka, a tak by bylo fajn zjistit, co dělá, případně, jak by se jí dalo zbavit. „Jak často máte ty bolesti hlavy, o kterých mluvíte?“ zeptal se do napjatého ticha doktor Clinton. Doktor k němu rázně přiskočil a s „Pššššt přemýšlím,“ mu zakryl pusou.

„Same, tys říkal, že nikdo jiný z tvých lidí tu tvoji genetickou poruchu nemá, žejo?“ Doktor nečekal na odpověď. „Pamatuješ si něco z dětství?“

„Vlastně ne, až tak plus mínus od třiceti pěti let, ale to je pro někoho s naší dlouhověkostí normální, ne?“

Doktor bez odpovědi dál rázoval po místnosti. Náhle radostně vyskočil. „Už to mám! Hloupý, hloupý Doktor. Že mě to nenapadlo dřív, vždyť je to přece jasné,“ obrátil se s rozzářenýma očima na doktora i Sama, kteří se naopak tvářili

naprosto nechápavě. „Ta věc je paměťový implantát. Nemáš genetickou vadu, ale vylepšenou paměť. Při jeho vkládání muselo dojít k poškození všech tvých dosavadních vzpomínek, proto si na něj nepamatuješ. Nejspíš sis ho sám vyrobil, protože jsi cítil nedostatky v malurianské krátkodobé paměti. A po tolika letech ukládání informací se ta šikovná mašinka přirozeně opotřebovává, proto tě bolí hlava, a občas by se teoreticky mohla i zaseknout a nechat tě v bezvědomí,“ vysypal ze sebe Doktor a nasadil vítězný pohled říkající „vidíte, to já jsem tuhle záhadu vyřešil!“

Doktor Clinton se dál tvářil nechápavě, zatímco Samovi v očích vysvitla jiskřička poznání.

„Takže to nebyl osud. To já si zvolil, že si budu pamatovat, že ve mně budou přežívat poslední střípky malurianské říše!“ zalapal po dechu.

„Celý život jsem se s tímto údělem smířoval, ale teď už vím, že právě takový život jsem vždycky chtěl. Děkuju, Doktore, děkuju vám oběma, že jste mi otevřeli oči,“ nadšeně vyskočil z postele a vzápětí se chytil za hlavu. Doktor Clinton ho okamžitě zase položil zpátky do postele. „Neměl byste se rozrušovat. Musíte odpočívat.“

Doktor se Samově radosti jen pousmál. „Každá mince má svůj rub i líc příteli. Tvoje paměťová věčička už to má za sebou a tímhle tempem ji budeš kvapně následovat.“ S jistou dávkou kritičnosti probodl lékař Doktora pohledem, naznačujícím, co si myslí o působení Pána času na svého pacienta. Ten si však bíle oděného muže nevšiml a přisunul si k posteli židli. „Doktore, snažíš se mi říct, že jakmile jsem vše konečně pochopil, mám se toho vzdát? Mají i ty poslední střípky zmizet v zapomnění? Nebylo by lepší zemřít jako malurianský mechanik z dávných let, než žít jako stín bez minulosti?“

„Nemluv hlouposti,“ ohradil se Doktor

„Historie je krásná věc, ale přítomnost je ještě hezčí. Co je to za život, když to nedokážeš vidět. Co se stalo, stalo se. Ani všechny síly Gallifrey by to nedokázaly zvrátit. Dobře víš, že dokud bude jediná TARDIS putovat po vesmíru, odkaz tvého lidu bude žít dál.“ Samovi po stárnoucím obličejí stekla slza. „Budu si vůbec něco pamatovat?“

„Nemyslím si to,“ zakroutil Doktor smutně hlavou.

„Všechny tvé vzpomínky jsou nahrávané na zařízení. Když ho vyndáme, zmizí nadobro.“

„Co se mnou bude? Vždyť nebudu vůbec nikdo.“

„Můžu s tebou zaletět na Nový Malur, tam už se o tebe jistě postarají.“

„Ne, tam už se vrátit nechci. Mohl, mohl bych zůstat tady? Je tu tolik úžasných věcí. Auta, počítače tolik technologie.“

„No, možná by to šlo,“ zamyslel se Doktor.

„Byl bych ti neskonale vděčný.“

„Dobrá, doktore Clintone, myslíte, že byste byl schopný tu věcíčku vyndat?“ obrátil se Pán času na medika, který pořád tak nějak nechápal, co se tu právě před ním odehrálo.

„No, myslím si, že ano. Ale budeme muset pana Samwella přemístit do nemocnice. Půjdu obvolat pár lidí a zařídit to.“

„Dobrá, děkuju vám,“ obrátil svou pozornost zpátky na Sama.

„Chtěl bys mi ještě něco povědět?“

„Ano, chtěl bych tě požádat o poslední věc. Jestli operace bude úspěšná a ta věc bude venku, vem ji s sebou. Ať mé vzpomínky cestují časovým vírem a nesou poselství minulosti. Tak jako jsem ho nesl doposud já. Prosím tě o to.“

„Neexistuje žádná síla, která by mi v tom mohla zabránit,“ slíbil Doktor.

„Děkuji, Pane času.“

„Čím dřív k operaci dojde, tím líp. Doktore, myslím, že vás už nebudeme potřebovat. Jestli jsem věci pochopil správně, nebude pro UNIT problém zajistit panu Samwellovi novou identitu,“ vmísil se nenápadně do hovoru doktor.

„Děkuji, Clintone.“

„I já vám z celého srdce děkuji, pane doktore. Pojd'me,“ přikývl vděčně Sam.

„Myslíš, že zvládneš dojít k vrtulníku?“ dělal si Doktor starosti.

„Myslím, že jo.“

Doktor Clinton by raději svého pacienta odvezl, ale Malurian o tom nechtěl ani slyšet. Druhý Doktor cestou pro jistotu svého přítele podpíral a povídal si s ním. U vrtulníku už čekala Kate. „Doktor Clinton mi už sdělil všechny podrobnosti. Nemusíš se bát, Doktore, o tvého přítele bude dobře postaráno,“

„Moc děkuju Kate, ani nevíš, jak moc to pro mě znamená.“

„Neděkuj, Doktore. Pomohl jsi mně i mému otci nesčetněkrát. Mám radost, že zase mohu pomoci já tobě.“ Doktor mlčel, ale bylo na něm vidět, že je velice dojat.

„Sbohem Doktore, rád jsem tě poznal. Dej sbohem i té svojí modré krásce a nezapomeň na mě, tak jako já zapomenu na tebe.“

„Dám a neboj, odkaz Maluru bude žít dál.“

„Nic jiného bych ani nečekal.“ Malurian se dlouze zahleděl Doktorovi do očí a pak beze slova nastoupil do helikoptéry. „Dám vám vědět, jak operace dopadla, Doktore.“

„Díky Clintone.“ Doktor ještě naposledy zamával vrtulníku, než se ztratil z dohledu.

epilog

O rok později se v jedné londýnské ulici materializovala modrá budka. Hustě sněžilo a Doktor se při každém kroku zabořil do bílé pokrývky. Potlačil touhu postavit si sněhovou napodobeninu TARDIS a pokračoval ke svému cíli. Nedopatřením přistál o dva bloky vedle, což mu ale nijak zvlášť nevadilo. Měl sních rád a taky vánoční atmosféru, která kolem panovala. Konečně dorazil ke garážovité dílně. Na vývěsním štítu se tvořila nepatrná vrstva jinovatky. I přesto šel nápis ještě docela dobře přečíst. Stálo tam: „Sam Malurian – Autoservis a opravy všeho druhu“. Na dveřích visel velký adventní věnec. Doktor se pousmál a vstoupil. Dveřní zvonek zacinkal a zpod červené škodovky vykoukl stříbrovlasý chlapík. „Veselé Vánoce, mohu vám s něčím pomoci?“ zavolal na Doktora rozjařeně a šel ho přivítat. „Veselé Vánoce i tobě. Vlastně ani ne. Jen jsem ti přišel něco dát k Vánocům,“ řekl zvesela Pán času a vytáhl z kapsy starý kapalný článek, který byl sice stále nefunkční, ale jinak vypadal v pořádku (aby ne, Doktor nad ním strávil moře času, snažíce se, aby článek nepůsobil jako stará ohořelá součástka). Samovi se zablesklo v očích a dárek s nadšením přijal. „To je mi zajímavá věcička. Bude se mi perfektně hodit do sbírky! Chodím totiž po šrotištích a zajímavé součástky sbírám. Tahle ale vypadá naprosto úžasně, moc děkuju!“ Sam se náhle zarazil.

„Měl bych vás znát? Omlouvám se, trpím výpadky paměti.“

„Řekněme, že jsi mi před nějakou dobou pomohl opravit můj dopravní prostředek a já jsem ti za to vděčný, hlavně, že se ti to líbí.“

„Moc!“

„Tak já už budu muset letět, krásný zbytek svátků Same!“

„Díky, vám taky. Jak se vůbec jmenujete?“

Ale to už dveřní zvonek zacinkal a neznámý, tedy vlastně neznámý známý, byl ten tam. Sam pokrčil rameny: „No co, jsou přece Vánoce.“ Měl pocit, jako by právě dostal nejkrásnější dárek svého života.